Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

Folkminnen från

Höks härad Halland.

insamlade under sommaren och hösten 1927.
Bok III.

Harald Nilsson
Fil. Kand.

Foto: Otto Göranssons gård, Flygared, Knäred.
Se originalet sid.1.

Midsommar.

1

Majträ i Edenberga.
H.P. Nilsson, Edenberga, Renneslöv.

Midsommarafton samlades ungdomen i byn för att klä majträdet. Pågarna klädde själva stången med björkris, och töserna bundo kransar av lingonris, med pioner och alla slags möjliga blomster i. Vi hade vanligen en täckesås till majstång. De första gångerna jag var med, hade vi bara en rak stång, men sen sattes på en tvärslå också, och på sista tiden hade de två. Kransarna hängdes på själva stången, och sen också på tvärträna. Majstången stod på ängen, uppe vid Abulla höj, men när ängen sen odlades,

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hade vi den nere vid byn. 1

När stången var rest, samlades både unga och gamla i byn, hos en gubbe, som hette Nils Petter Olsson. Han hade en trumma, 2 som han trakterade. Så kom spelemans Nilsson, å Hans i Vången med sina fioler, och sen tågade alla med spelemännen i teten upp till majstången. Sen dansades mest hela natten. Det var ringdanser, kadrill, gammal vals, å polka masyrka.

Majstången stod kvar, till böndagen efter midsommar.

Midsommarträ i Knäred.

Petter Svensson, Lagered, Knäred.

På Skansen hade de midsommarträ. Det var en stång, med en tvärslå nära toppen. Den var klädd med björkris.

Jag minns inte att de hade midsommarträ, någon annan stans här i Knäred än på Skansen.

Carl Johansson, Knäred. 3

På Skansen hade vi alltid majträ förr. Det såg ut som ett korsträ. I toppen och på korsarmarna hängde kransar. En krans på var arm. De hade inte majträ på andra håll här.

Majträ i Perstorp.

Sven Petter Olsson, Bockastens bygget .

I Perstorp hade de alltid majträ. Först var det bara en

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

rak stång, men sen satte de på tvärslå. Då var där några, som sa att det liknar ett kors och då satte de på en tvärslå till, som korsade den andre. 3

Majträet var klätt med björkris och kransar.

Teckning: majstång.
Se originalet sid. 3.

Majträ vid Brante källa, Hasslöv. 4

2 st. teckningar: majträ. Enl. beskrivning.
Se originalen sid. 4.

Katarina Svensson, Flintarp.

Vid Brantekälla restes ett majträ misommarafton. Nära toppen av stången satt ett tvärträ. Den var klädd med lingonris och kransar med pioner och kulörta pappersremsor. Ibland var där ända till tio kransar. I stångens topp satt en flagga.

Majträ vid Östra Karup.

Pella Larsson, Gräseryd.

Majträt var klätt med ormagräs, (ormbunkar) och had två korsarmar. Där var många kransar också. De voro bundna av ormgräs och pioner. I toppen satt en flagga.

Hur man tar reda på den tillkommande maken eller makan midsommarafton. Se under bröllop o.dyl. Del ll. Om midsommarafton 5

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

plockades blommor mot vissa sjukdomar. Se under Bot för olika slags sjukdomar Del II. 5

Varsel om dödsfall. Se under begravning o. dyl. Del II.

Offerkällor. 6

Brante källa.

Katarina Svensson, Flintarp.

Midsommarafton samlades alla här i trakten vid Brante källa. Förr bruka de offra i källan. Där var majstång och en gunga och där dansades hela natten.

Brante källa ligger på norra sluttningen av Hallandsås i Hasslövs församling.

Kapellkällan.

Johanna Bengtsson, Bölarp, Veinge.

Midsommarafton skulle man gå till Kapellkällan och dricka vatten, så blev man frisk hela året. Så skulle man lägga en päng i en stock, som stod bredvid källan. På stocken stod: "Hav ditt hjärta till Gud och tänk på de fattiga." 7

Det var min mor som ställde om att där kom en ny stock, för den gamla var alldeles upprutten.

Sydost om Veinge kyrka, Bölarp ligger Kapellkällan. I dagligt tal kallas platsen kapellet och här har under medeltiden

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

legat S:t Hans kapell invid källan. Se vidare härom Pehr Osbeck: Laholms prosteri Lund, 1922 sid 216. 7

Offerkälla i Lagered, Knäred.

Petter Svensson, Lagered.

Här i Lagered är en gammal hälsokälla. Den ligger på Sevander Svenssons mark."Bjärakällan," för den låg i själva klippan. Förr stod en tre alnar hög sten på berget ovanför källan, men 8
där var en ottepåg som välte den en gång. Nån gång på sommaren, jag minns inte riktigt när det var, kom här alltid en hel del folk, som tvätta sig i källan, och sen offra de en päng eller nåt annat där. På sista tiden var det mest knappar di la dit. Far bruka säga till oss pågar när vi var små."Ni kan väl rensa Bjärakällan nån gång i sommar." Där var pengar i den som jag minns, men det var inte stora slantar.

Offerkälla i Vångadal.

Janne Johansson, Lagered.

I Vångadal var en offerkälla. Där var en del fruntimmer som bruka gå dit. Nu kan man inte se källan för den ligger på den 9
marken som"Kraftbolaget" satt under vatten.

Stenkelen i Baramåla.

Katarina Svensson, Flintarp.

Stenkelen ligger uppe på åsen (Hallandsås) i skogen.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

Wallberafton gick folk dit och drack av det välgörande vattnet och offrade en päng i kelen.

Maj.

Majvisa från Hasslöv.

Sven Pålsson Hasslöv. 81 år.

När jag var en femton år, så teckna ja upp den majvisan, som vu bruka sjunga här i Hasslöv då. Jag var alltid med när vi sjöng maj. Vi börja så där vid 6 tiden på kvällen och så höll vi på tills fyra-fem om morgonen. Där var alltid en med som spelade fiol. När vi hade sjungit fick vi ägg eller pengar och sen ställde vi till gille.

Jag minns särskilt ett majgille hos Nocka Jensa Johanna. Då var vi fyrtio stycken på gillet. Johanna var den duktigaste här till att baka äggakakor och den gången hade hon bakat tolv. En gång när de kommo och sjöng maj. Det är väl en trettio år sen nu, tänkte jag att jag skulle höra om de kunde sjunga majvisan, som den sjöngs i min ungdom, så jag satte mig med min bok vid fönstret. De sjöng mycket riktigt alla verserna, men de visste nog att jag kunde den, annars sjöng de inte alltid hela visan.

I Hasslöv sjunges maj ännu.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

11

Majvisan från Hasslöv.

1. God afton är ni hemma här
   Maj är nu välkommen
   Förlåt oss att vi väcka er
   Sommarn är så ljuvlig för ungdomen.
2. Du vintrens tvång
   ur landet drev
   och sommaren tillbaka blev.
3. Välkommen var majmånads tid
   Gud signe denna sommar blid.
4. Wår skog och mark sig fröjda skönt
   Wallbor för löv och gräset grönt.
5. Den lilla lärkans ljufva klang
   Hon lofvar oss Majmånads sång.
6. Ty bärom vi nu Maj i by
   och lovar Gud med palmer ny.
7. Förläna oss ett ymnigt år
   Bevara både hus och går.
8. Befrämja vårt arbete väl
   Välsigna oss till lif och själ.
9. Med svetten jorden yrkat har
   och lagt vår säd i henne kvar.

12

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

10. Gif väderleken som tjenlig är
Att grönska må båd mark och kärr.
11. Vår skog du ollon god förlän
Gif hvad till boskapsföda tjän.
12. Låt växa fruktträn till must
Att vi däraf må hafva lust.
13. Gif bina vax och honung söt
Till läkedom samt ljus och mjöd.
14. Stark humle lång på stängerna
Så besk malört på ängarna.
15. Låt ärtor gro till smak och mat
Gif ärtor, rötter kålsallat.

13

16. Låt boskapen i ymnighet
Tillvexa uti goda bet.
17. Giv mjölk och smör och osten söt
Bovete till bovetesgröt.
18. Välsigna vattnet, sallt och fisk
Föd menniskan med sill och fisk.
19. Låt hönan gifva ägg på fat
Till pannekaga och äggamat.
20. Bevara gäss från skada och nöd
Gör kålen fet och blomstren blöt.
21. Till kläder gif lin, hamp och ull
Att skydda oss i hetta och i köld.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22. Låt oss med hälsan bruka det
I fruktan den och ständig fred.
23. Regera oss med din ande god
Förlåt hvad dig kan vara mot.
24. Dett helge vi uti ditt namn
Maj är välkommen
Slutet hörer till vår gång
Sommarn är så ljuvlig för ungdomen.

Majvisa från Edenberga (Renneslövs socken)
Johan Svensson, 55 år Edensberga.

Ungefär så sjöngs majvisan i Edenberga i min ungdom 1880 talet.

1. God afton om i hemma är
Maj är väl kommen
Förlåt oss om vi väcka er
Sommaren är så ljuvlig för ungdomen.
2. Nu komma vi uppå er går
och fråga om vi sjunga får.
3. All verlden är skapad av evighet
Gu haver allting väl beredt.
4. Nu vintrens tvång ur landet flytt
och gräset bliver grönt på nytt.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

5. Välkommen är maj månads tid
Gud signe denna sommar blid.
6. Vår skog och mark sig fröjda skön
Valborg för löv och gräset grönt.
7. Den lilla lärkans ljuva klang
Går upp i skyn med majesång.
8. Ty bärom vi nu maj i by
Och priser den med sånger ny.
9. Förläna oss ett ymnigt år
Bevara både hus och går.
10. Med svett vi jorden brukat har
Och lagt vår säd i henne kvar.
11. Låt växa gräs i ängarna
och besk malört på sängarna.
12. Låt hönan giva ägg på fat
till pannekaka och äggamat.
13. Har inte hönan värpt i år
Så giv oss en slant till en brännvinstår.
14. Men här inne bor en hedersmor
Hon ger oss nog ägg som i fjor.
15. Ja, här inne bor en hedersfar
Han ger oss nog pengar samt en klar.
16. (efter lång väntan)

15

16

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

16. Har inte pigan fått särken på
Så får hon ta drängens byxor på.

17. (om de inte låta höra av sig)
Så ligg å ligg din lade stud
Te loppor å lus diasar dig ud.

18. Tack å tack det skall ni ha
För gåvan den var ganska bra (eller skral)

19. Nu sätta vi maj uti edert tak
A det skall synas i morgon dag.

20. Nu lyfta vi alla på vår hatt
Så säga vi alla en hederlig god natt.

21. Nu vandra vi glada från eder gård
Maj är välkommen
Å vi komma igen i kväll om ett år
Sommaren är så ljuvlig för ungdomen.

Majvisa från Göstorp.

E, Erlalndsson Göstorp, Veinge.

1. God afton om ni hemma är
Maj är välkommen
Förlåt oss om vi väcka er
Sommaren är så ljuvlig för ungdomen.

16
17

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2. Nu komma vi uti er gård
och fråga om vi sjunga få.
3. Så bära vi nu maj i by
och prisar den med sånger ny.
4. Ty vinterns tvång ur landet flytt
och löv och gräs blir grönt på nytt.
5. Den lilla lärkens ljuva klang
går upp i sky med maje sång.
6. Välkommen är maj månads tid
Gud signe denna sommar blid.
7. Förläna oss ett ymnigt år
Bevara både hus och gård.
8. Giv mjölk och smör och osten söt
Bovete till bovetegröt.
9. Låt säden gro på åkrarna
och gräset uti ängarna.
10. Giv bina vax och honung söt
till läkedom, mat, ljus och mjöd.
11. Stark humle häng på stängerna
sätt bäsk malört kring ängarna.
12. Välsigna vattnet, salt och friskt
föd människan med sill och fisk.

17 ——

18

19

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13. Låt hönan giva ägg på fat
till pannekaka och äggamat.
14. Och tack och tack det skall ni ha
för gåvan den var ganska bra.
15. Nu sätta vi maj uti ert tak
som synas skall i morgon dag.
16. Så lyfta vi alla på vår hatt
och bjuda alla här godnatt.
17. God natt, god natt var kristen själ
maj är välkommen
och sov nu alla sött och väl
sommaren är så ljuvlig för ungdomen.

19

Majvisa från Knäreds by.

Sigfrid Karlsson 35 år Knäred.

20

1. God afton om ni hemma är
Maj är välkommen
Förlåt oss om vi väcka er
Sommaren är så ljuvlig för ungdomen.
2. Nu komma vi alla på er gård
och fråga om vi sjunga får.
3. Nu vinterns tvång ur landet flytt
Och gräset bliver grönt på nytt.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4. Ty bärom vi nu maj i by
och prisa den med sånger ny.
5. Giv bina vax och honung söt
Bovete till bovetegröt.
6. Låt hönan giva ägg på fat
Till pannekaka och äggamat.
7. Har inte hönan värpt i år
så giv oss till en brännvinstår.
8a. Å tack, å tack, de ska ni ha
För gåvan den va mycket bra.
8b. om man inte får något
Å ligg å ligg du lade stud
tills loppor å löss di äta de ud.
9. Nu sätta vi maj uti ert tak
De ska ni få se i morgon dag,
10. Nu gångar vi alla från er gård
Maj är välkommen
och komma igen i kväll om ett år
Sommaren är så ljuvlig för ungdomen.

Vi bruka alltid hava något grönt eller löv och sätta i taket. Det var olika beroende på vad här fanns. Vanligen var det nog palm (sälg) annars björk eller bok.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22

Karl Johansson, Knäred, fader till Sigfrid Karlsson omtalade att i hans ungdom var refrängen till majvisan ej lika den som sjängs nu. Visan hade han glömt, men den var i huvudsak lika den nuvarande. Första versen kom han ihåg.

God afton om ni hemma är
Maj är välkommen
Förlåtom om vi väcka er
Sommaren är så ljuvlig för oss ungdom.

23

Olika arbeten och arbetstider.

Huggning av gagnsvirke

Petter Svensson, Lagered.

Gagnsvirke skulle vara hugget före dagen Fabian, yxdagen den 20 de januari.

Ej spinna Blasiusdagen.

Magna Nilsson, Hasslöv.

Bläshultadan. (Blasius den 3 Februari) i februari fick man inte spinna eller något annat för då flög taket av.

H.P. Nilsson Edenberga.

Man fick inte spinna Blasiedag den 3 februari för då blåste taket av.

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Magna Nilsson, Hasslöv. 23

Man skulle tvätta innan vårfrudagen, så behövde mån ingen såpa, efter den dagen miste vattnet sin kraft.

Vårfrudagen. 24

Fredrika Pålsson, Brånalt.

Den första vårdagen var vårfrudagen, 25 mars. Då skulle man lägga sig i dagsljus. Den som inte blev färdig med sitt arbete den dagen utan behövde tända han blev efter med sitt arbete hela den följande våren och hösten.

Tredje torsdagen i Tor.

Johanna Jakobsson, Körsveka.

Skulle man lägga sig i dagsljus och ligga till Mikaelsmässa.

Tranan bär ljus.

Helena Pehrsdotter, Edenberga.

Tredje torsdagen i Tol, bär tranan ljus på svenskerjor. Då skulle man lägga sig i dagsljus.

Veckoräkningen. 25

Helena Pehrsdotter, Edenberga.

Den sjette april går ugetalet in. Då började man räkna från 13 de veckan.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

(Såkaka.)

Jularing i Hasslöv.

Johanna Bengtsson, Hasslöv.

När våren började, fick både folk och kreatur av jularingen, som var bakad av agnar och råg, för att bliva starka och duktiga. Samma berättas på flera ställen i Hasslöv.

Vårkaka i Veinge.

Edv. Erlandsson, Göstorp.

Vårkakan bakades tillsammans med julbrödet och av samma slags mjöl. På somliga ställen bakades den så stor, att den knappt fick plats i ugnen. Vårkakan låg med på bordet under julen och sedan gömdes den till våren kom. När vårarbetet började 26
skulle såväl dragarna som de som körde dem, äta av vårkakan.

Husmodern brukade ställa sig på gården, med bitar av kakan i förklädet, under det att den som skulle köra, höll i tömmarna.

Om inte dragarna fick av vårkakan, orkade de inte gå våren, men när de fick av den kunde de vara hur magra och dåliga som helst, så orkade de ändå med vårarbetet.

Man brukade även lägga en bit av kakan i såkorgen för att skörden skulle bli god.

25

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

Julkaka

Pella Larsson Gräseryd.

Den sursöta kakan som legat med i julhögen gömdes till froedan. Min meddelerska kom ej ihåg om den skulle läggas i fårorna eller kreaturen skulle ha den, och kanske den användes till bäggedera. 27

Elsa Nilsson, Östra Karup

Den sursöta kakan skulle läggas i fårorna när de skulle börja plöja om våren.

Att julkakan skall gömmas till våren och ges till dragarna, berättas överallt.

Köra ut gödsel.

Edw. Erlandsson, Göstorp.

Att föra ut gödseln på våren, då den första åskan höres. är ej så bra, åkern kommer då endast att bära ogräs, så länge någon kraft av gödningen finnes kvar i åkern.

Sätta en kniv i åkerrenen. 28

Kristina Karlsson, Körsveka

Farfar sa att man skulle sätta en kniv i renen, när man sådde och ha stål i såkorgen. Det gjorde alltid hans far.

Bruk vid sådden.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
28 ARKIV

Petter Emanuel. Tuvan, Hasslöv

När Jöns Petter i Frestensfälla hadde sått sin råg brukade han ta tre händer mull, och kasta på såkorgen och sen föll han på knä och läste.

Nils Petter Bengtsson, 70 år, Hasslöv berättar att hans granne brukade ta mössan av och lägga lite säd i den och så tre gånger. Det var när han började sådden.

Havren 29

H.P. Nilsson, Edenberga.

Havren skulle sås i nionde veckan, för övrigt växlade bruket beroende på sen eller tidig vår. Den kunde även sås i åttonde eller sjunde veckan.

Edv. Erlandsson, Veinge.

När den ena boken är grön och den andra grå, då skall bonden sin havre så. Havren såddes i nionde veckan.

I allmänhet har man den åsikten i södra Halland, att havren skulle sås i nionde veckan, men kunde även sås senare, beroende på väderleken.

Korn

H.P. Nilsson, Edenberga.

Sexradigt korn såddes i sjette veckan.

Karl Petter Jakobsson, Elmhult, Knäred 30

Urbanus, 25 maj, var den sista korndagen.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Johanna Johansson, Bålaltebygget

Urbanus skulle man så korn.

På de flesta platser i södra Halland säger man att lin skall sås i sjette veckan.

Lin.

Edv. Erlandsson, Göstorp

Lin såddes på linonsdag i sjunde veckan. Vid linsådden skulle husmodern ut och "fjäta" d.v.s. hon gick ytterst i såbredden, för att med stegen utmärka var nästa såfjät skulle börja. Hon var iklädd vitt förkläde. Vid varje såfjät skulle hon lyfta högt på, så det ena, och så det andra benet och säga:"Så högt hör och så högt hör, skall här bli i år." 31

Petter Emanuel Nilsson på Tuan

När linet såddes skulle ett fruntimmer med långt vitt förkläde gå med.

Linet skulle sås på Karolinadagen den 20 maj.

Sven Pålsson, Hasslöv

Vid linsådden skulle hustrun vara med och sätta ånger stål i varje hörn på höralandet.

Johanna Johansson, Bållaltebygget.

Lin såddes Linneadagen den 13 maj.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Erik Johansson, Bränalt

Lin skulle sås Rebeckadagen den 17 maj.

Potatis

Edv. Erlandsson, Veinge 32

Man satte potatis i åttonde veckan, på Peregrinusdagen den 16 maj.

Johannes Andersson, Hasslöv.

I Hasslöv och Östra Karup brukar man sätta potatis efter djurkreaturens tecken, i fiskarna blevo de bäst.

Magna Nilsson, Hasslöv

Potatis skulle sättas en fiskedag eller en tvillingdag. Satte man dem en tvillingdag fick man många. Om man satte dem på Skorpionen blevo de skorviga.

Erik Johansson, Bränalt

Potatis skulle sättas en tvillingdag i maj.

Bönor

Kristina Nilsson, Edenberga

Sista dagen man satte bönor var den 27 maj. Bedadagen. 33

Att bönor skulle sättas Bedadagen är vanligt överallt här.

Ärtor

Katarina Svensson, Flintorp.

Den fjärde maj såddes ärtor. Ärtor skall sättas i maj

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

annars blir det bara blommor.

Andreas Persson, Hasslöv

Man skulle inte sätta ärtor på stenbacken, då blev de hårda.

Kristina Nilsson, Edenberga

Ärtor skulle sås innan den 27 maj i nej.

Allt som skall bära frukt över jorden skall sättas i nej och allt som skall bära frukt under jorden skall sättas i ny.

Lök

Petter Emanuel Nilsson, Tuvan

Lök skall sättas i ny.

Blomsterfrö och morötter o. dyl.

Edv. Erlandsson Veinge.

Wallborgsafton såddes blomsterfrö, morötter m.m.

Blomsterträd skall sättas i ny, så blir det mycket blommor.

Skörden

Edw. Erlandsson Göstorp

Den 20 juli, Margreta, kallad Margareta med rivan (räv - san) börjar"hösten."

Då skulle man redan ha huggit korn, annars slogs den av, om det blev storm.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

När slåtterfolket gick ut att hösta, skulle de bära lia-
tyget på axeln och rävsan med huvudet bakom ryggen. När det var
slut med skörden bar slåtterkarlen lien med spetsen ned åt och
rävserskan bar rävsan framför sig med ena spetsen av huvudet
under armen och skaftet i vädret. 35

Uddanekar

Edv. Erlandsson, Göstorp

Det var inte bra för nästa års skörd, om man fick udda
nekar, när man satte upp säden i travar.

Skyren, skyra gröt.

Johanna Johansson, Bålalte bygget

Sädhösten kallades för skyren. Man skulle akta sig, så
att man inte skar sig av skäran, för då fick man ingen skyra gröt.
Skyra gröt åt man när man hade inhöstat. Den koktes 36
åtminstone i senare tid av risgryn.

Ta haren.

Kristina Nilsson, Edenberga

Man säger, att man skall ta haren när man högg den
sista biten. När man så inte fick tag i den, sa man att den
sprungit till ett annat ställe, där man ännu inte hade slutat
att hugga säd.

Det säges överallt här att man tar haren när man hugger
sista biten.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

36

Tröskning av säden.

Golvhöna

Kristina Nilsson, Edenberga

Den som stod i loggolvet och kastade säden till den som lavade, kallades golvhöna.

37

Lokatten.

När man kom upp till gubbarna, som stod på logen och tröskade, brukade de alltid fråga om man sett lokatten, eller om man ville känna på lokatten.

Svarade man ja, togo de slagan och klämde en med den, helst så att man skrek.

Tolösa ugan.

Andreas Pehrsson, Hasslöv.

I den tolösa ugan, sjette ugan, fick man inte tvätta eller klippa fåren.

Varför visste inte min meddelare riktigt.

Fiske.

Den första fiskedagen var Kristihimmelsfärdsdag.

38

Slakt.

Erik Johansson, Brånalt, Knäreds s:n.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Man skulle slakta på nej, annars härsknade fläsket och 38
köttet blev dåligt.

Milten (mjälten) ansågs ej duga. Olika slags korv är: blodkorv, vitkorv av levern och köttkorv. Man brukade skicka smakbitar till sina närmaste grannar. En "ryggbit" och en korv av varje slag.

Slaktarekorven. Av tjocktarmen skulle slaktaren hava.

Vidslakten.

Edv. Erlandsson, Göstorp, Veinge s:n.

Om någon ömkar ett kreatur då det skall slaktas, så får det svårt för att dö.

Mjälten.

Kristina Nilsson, Edenberga, Remmeslövs s:n.

Mjälten kallas pölsehållare. Den skulle läggas i grytan 39
när korven koktes, för att korven inte skulle spricka.

Man kunde även stöta korven invändigt mot grytan innan man lade ned den i vattnet, så höll den också.

Svinmärg.

Äter man svinamärg får man god sömn och äter man av "svinarompan" växer man neråt.

Rompedra.

Riksdagsman Nils Johansson, Bråmalt.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När vi slakta, brukade vi ibland skicka någon att låna 39
rompedra. Det skulle vara någon som inte hört talas om det förstås.
Jag hade en gång en dräng, som inte var så värst kvick. Han
blev skickad upp till ett ställe här i byn, och skulle låna rompe-
dra. De hade reda på saken där, så de togo en stor träknubb som 40
låg på vedbacken och stoppade i en säck. Den fick han sen släpa
hem. Det var nog annars mest barn, som blevo lurade.

Rompedra.

H.P. Nilsson, Edenberga.

Den som kom och ville låna rompedra, han kunde få gå
från det ena stället till det andra i hela byn.
Man brukade lura barn med det.

Märken om väderlek, sådd, gröda o.dyl. 41

Nyårsnyet.

Edv. Erlandsson, Göstorp.

Så många dagar nyårsnyet gömde sig i moln, innan det
visade sig, så många dagar skulle säden ligga i jorden innan den
kom upp. Dröjde det länge i moln blev det kallt vid såningstiden
och tvärtom, om det snart visade sig.
Gick nyårsnyet före stjärnan blev skörden dålig och
dåliga tider stunda. Då gick tjänaren efter husbonden och frågade

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

efter arbete. Gick stjärnan före nyet blev det god skörd och goda tider och då fick bonden fråga efter tjänaren, ty då hade han det bra och frågade ej efter tjänst. 41

Magna Nilsson, Hasslöv.

Ju fler lördagsny på året, ju bättre blir säden. 42

Petter Katt 22 februari.

Erik Johansson, Brånalt.

Petter katt, då tar vintern bättre fast.

Petter Persson, Vindrarp, Woxtorps s:n

Petter Katt kastar stenen i vattnet.

(När Petter Katt får hatt, varar vintern till froenatt.)

40 martyrer 9 mars.

Magna Nilsson, Hasslöv.

Vid 40 martyrers dag skall det töa lika mycket över jorden som i jorden, annars blir det kallt länge.

H.P. Nilsson, Edenberga.

Fryser det natten till 40 martyrer kommer det att frysa i 40 nätter.

Skördevarsel.

Edv. Erlandsson, Göstorp.

Röd fura om våren, gör en torr sommar. Då blir skörden dålig. 43

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

April.

April våt maj kall, fyller bondens lada all.

H.P. Nilsson.

April snö e så gott som fåragö.

Göken.

Gal göken på bar kvist, blir det ett dåligt år.

Magna Nilsson, Hasslöv.

Om det är mycket bäcka sprut blir det ett gott år.

H.P. Nilsson, Edenberga.

Om april är aldrig så bös så skall den ge både gräs och löv.

Tor mä sitt långa skägg, han lockar alla små barn utom vägg, men så kommer blien mä sitt sking, han kör dom ing.

Långfredag. Magna Nilsson. 44

Långfredagsväda, lockar mången man att gräda.

Påskdagen.

Magna Nilsson, Hasslöv.

Om solen skiner påskadag så länge, att en kunne sadla en häst, blir det ett gott år.

Lövsprickningen.

Om det dröjer med lövsprickningen i skogen, så blir säden ojämt mogen.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Erik 18 maj.

När Erik ger ax, ger Olof kaka.

Pingstdagen.

Edv. Erlandsson.

Pingstdagsväda lockar mången man att gräda. Men midsommarsregn gör gott för både åker och äng.

Magna Nilsson, 6 juni.

När Voxtorps krämare blir våta, blir negerna både stora å kåda.

(Voxtorps marknad hålles omkring den 6 juni.)

17 juni Botholf.

Edv. Erlandsson, Göstorp.

När rågen blommar om bolsmässa, så är den mogen om Olsmässa.

Trefaldighetssöndag.
Jeanna Jakobsson.

Om det regnat Trefaldighetssöndagen (det behövs bara ett moln eller sky) så blir det knalla kor och backa hö.

Sju sovare 27 juni.

H.P. Nilsson, Edenberga.

Om det regnar om sjusovare sen blir det regn i sju veckor.

Bartholomeus 24 aug.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Karl Petter Jakobsson. 45

Får inte Barthel sin hud torr, får inte bonden sin neg 46
torr.

Gallus 16 oktb.

Karl Petter Jakobsson.

Om det regnar om Gallus, blir det regn följande sommar, och är det vackert väder den dagen, blir det vackert den kommande sommaren.

Andreas 30 nov.

H.P. Nilsson, Edenberga.

När stubben får hatt Andreasa natt, så skall den ligga till froenatt.

Thorbaggen.

Edv. Erlandson, Göstorp.

Den förste thorbaggen, man får syn på om våren, skall man taga och se efter var han har sina löss. Sitta de mellan frambenen, skall man så tidigt, ty då blir den tidiga sådden bäst. Sitta lössen mellan bakbenen, skall man så sent, då blir 47
den sena sådden bäst.

Åkerhönan.

Erik Johansson, Bränalt.

När man fick tag i en åkerhöna, skulle man hålla henne på handen och säga:"Bubba, bubba, flyg, grant vär i morron." Flög hon blev det vackert, flög hon inte blev det regn.

I Edenberga, sade man.Agerhöna, agerhöna flöj, flöj, i

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

morron blir det solskensgrant vär. 47

Svalorna.

Erik Johansson, Brånalt.

När svalorna flyga högt blir det torreväder. Flyga de lågt blir det regn.

Göken. 48

När göken gal, mer än vanligt från väster blir det vacker väder.

Bäckasinerna.

När bäckasinerna (horsa göken) äro i rörelse om nätterna och man hör dem skrika oupphörligt blir det vackert väder.

Spindlar.

När spindlarna draga långa trådar mellan träd och buskar, då kommer det att bliva en längre tids torka.

Mångård.

H.P Nilsson, Rännesslöv.

Stor mångår, litet ovär.

Liten mångår, stort ovär.

Molnen.

Då molnen gå fort, högt upp och det ändå inte blåser, blir det snart blåst.

Sotet. 49

När sotet brinner på en gryta, blir det blåst.

Gullsparvar.

När gullsparvarna flockvis äro framme vid gårdarna, blir

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det kallt.

Orrarna.

När orrarna mer än vanligt låta höra sig, blir det snart kallt.

Korparna.

När korparna äro framme, och flyga och liksom slå om i luften och visa sig oroliga och skrika kra, kra, blir det säkert regn.

Fiskmåsar.

När fiskmåsarna komma in i landet, i stora flockar, blir det regn.

Katten och hunden.

När katten och hunden äter gräs blir det oväder.

Hönsen.

När hönsen gå ute i regnet och ej bryr sig om att de blir våta, blir det långvarigt regn.

Bubblor i vattnet.

Då det blir bubblor i vattnet, när det regnar, blir det mycket regn.

Spindlar.

Om spindlarna väva små nät överallt på buskar och träd blir det snart mycket regn.

Lytt från söder.

Om det på vintern är lytt från söder, blir det millt.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

50

Korna.

Om korna lyfta på huvudet, och ivrigt andas in luft, blir det regn.

Daggmaskar

Om daggmaskarna i stora mängder komma upp, blir det regn. 51

Bäckar sina ut.

När vissa bäckar och källsprång utsina, blir det regn.

Tö i öster.

Östan tög, ger västan stöb.

Sjöng i grytan.

Om det sjöng i grytan, innan vattnet börjar koka, så blir det oväder.

Röken slog ner.

Slår röken ner i gården, blir det regn om sommaren, tö om vintern.

Regnar och solen sken.

Om det regnar och solen sken, blir det regn i morron med.

Solen.

Går solen i moln på kvällen, blir det rägn nästa dag.

Går solen klart ner blir det vackert väder. 52

Om morron-solen skiner på västan moln, blir det regn innan kvällen.

Aftonrodnad.

Aftonrodnan ha inte nåd å sätta, men morronrodnan kommer

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

med en våter hätta.

Hästhovsört.

Om det är gott om korurtor (Tussilago farfara) på våren blir det en regnig inbärgningstid.

Tistlar.

Mycket tistlar förebådar en snörik vinter.

Rönnbär.

Mycket rönnbär förebådar en kall och snöig vinter.

Hästfible.

Om det är rikligt med midsommarurter, blir det en sträng vinter.

Frysa om fötterna.

Kristina Nilsson, Edenberga.

Om man på vintern, utan någon egentlig anledning frös om fötterna, blev det snö.

Skatorna.

Om skatorna bygga sina bon högt, blir det en regning sommar. Om de bygga lågt blir det vackert och torrt.

Fredagen.

Fredagen kommer med sitt vär. Då blir det gärna ombyte i vädret.

Svinen.

När svinen dra bås blir det ovär.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

53

54

Tuppen.

När tuppen gal på natten på ovanlig tid, blir det oväder.
När det stubbar för solen, blir det regn.

Ordspråk och ordstäv.

H.P. Nilsson, Emma, Bina och Kristina Nilsson.
Edenberga.

Gåva skall gåva gälla,
om vänskap skall hållas.

Gjord gärning har ingen återvändo.
Måren - glans, å käringdans,
vara inte till kvällen.

När räven e mätt
e rönnebären sura.
Den som gärna vill sjonga,
får han allti nåd te visa.

55

Där geden e bongen,
där gnaver hon.

Stora or å fett fläsk,
fastna inte i halsen.

Ju mer en rör i en lort,
ju varre lutter han.

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

55

När en talar om skar,
så e dä när ve.

En kan inte ta mer å lusen
än smällen.

De e bättre å ge hongen en bid brö,
än slås mä en.

Lagom pölsa e bäst
entan den e å oxe elle häst.

En ska inte lötta på hatten
fårr en ser mannen.

Hår en vänner se,
så har en röven bag.

56

En ska inte flöja höjare,
än en kan sätta se.

Letta på sne, kommer ingen ve,
Möd på dra, e heller inte bra.

Hälten vann, å hälten vann,
e bätter,än bara vann.

När en frågar ette de en ved,
så blar en inte klogare än en e.

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den ena äran, gör den andre fel.

Den som går vardes bru
får gå körke so.

Nära, sjuder inga värа.

En ska inte nö gott i ont.

Den som gör bugen till sin Gud
får ha röven till sin speleman.

Den som försummar sin ti
han förlorar sin rätt.

*

Ain veden som skobygges port,
som slo ijel gausenattan gånga.

Ainveden som gnistan, som flöj
i röven på prästen.

Han e alla stöns framme, liasom
fod i reven håla.

Han e alla stöns framme,
å ingen stöns välkommen.

De skener som en tiggarefeila
tre dar får jul.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
58 ARKIV

ACC. N:R M. 1370

Här e ingen aurning sa katten
når han ble utkörd julaftan.

De va gott å få satt se, sa skräddaren
når han hade vad ude å pissad
(eller när han klippt en lomma)

Han e lång i synen,
som de svåra åred.

Han vesste byn hette Snärpe,
men han vesste inte var de
snärpte hän.

En kan inte begära mer än
tre mark tal, å en träbock.

Han ser ud som folket gör mest,
i Grommestorpa sömn.

En kan liaväl önska sej
en skuda, som en båd.

Bättre brölös än rålös, sa
käringen, torka bored mä katten.

De går, som raga smör å illen.

De går liafort som en höna
knäcker en nöd.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

De blar i stuan, sa Jon Skatt,
om mäsked.

Han så ud som han eded opp
nådesåren för räven.

Om vår Herre lar ed räjna väjling,
så har den fattia ingen ske.

Sicka or dar kan komma
å en topåse.

De stryger som smör å brö
i skräddare.

59

När tiggare komma till välde
så göra da i bå fad å skrälle.

60

Presterna å hången förtjena föan
mä mången, å
Klockaren å hanen, ha densamma vanen.

De faller å se säl, liasom gamla hus.

Han e lång som sju släja, å en van.

Bonden å navaren da skriga
ente, udan da e fulla.

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

60

De blar grannt vär, bara de
ona kommer nar, sa käringen,
når hon trilla å taged.

Tra, i ra, sa käringen
när hon körde sin enaste ko.

Hästa ha ja, sa Pellas Hans
når han lyvde.

61

De e överbra sa snickare svennen
når hansa påg sparkan i röven.

De e gött å komma torr hem
sa Parpells Panel, når han trilla
i bäcken.

Darr har du kniven, skär säl,
sa Pelle skomagare te grisen.

Letta på sne, kommer ingen ve,
Möed på dra e inte heller bra.

Han ser ud som en ränt en
pannekaga ien.

Min rätt vill ja ha å letta te.
Hin rätt vill ja göra å knapptt
de.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

62

Den ligger inte hela dan
som ligger till midda.

Kör safta mä liged
får annars fis de.

Han hållt så länge
som juden hållt mären.
(Han hållt te han släppte)

De stämmer, sa käringen
når hon rände huet i väggen.

De stämmer som en körkeräkning.

Han tittar rakt fram,
liasom når fåren öna.

De går som de kan,
men inte som de ska.

Han lyver som en häst går
i spring.

Tro och lägga beg på
så drar de.

Han lyver, så en kan hänga
tälyssor i ed.

63

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

63

Ud ska de,
om de så ska ud på tian.

Om där e aldrig så kroked trä
i skogen, e dar allti mage
te ed.

De e inte foled å skida,
når röven e full.

När en inte har brö, ska en
göra gille, så får en stompa.

64

Ordspråk o. ordstäv från Knäred.

Erik Johansson, Brånalt.

Det är inte gott, vara alla till pass.

Det är inte gott byta hawre med göken,
utan att han får korn igen.

Hur dålig byttan är, så finns
det nog ett lock som passar.

Frågan är fri, hur illa den är.

Man får äta de man har,
å sjunga de man kan.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

64

Inte frukta och inte bäva,
fatta i med bägge nävar.

Bra kar hjälper sig själv,
dålig karl är ingen hjälp värd.

Äter man sig icke mätt, slickar man sig inte mätt.

Det beror inte alltid på storlek
och styrka, då kunne en ko springa kapp
med en hare.

65

Skitta kar berömmer sig själv,
för det är ingen annan som gör de.

Här är en som kan sno sig
och ha sig, men ändå inte förta sig.

Det är till att spotta i nävarna,
och ta bättre fatt.

Ordspråk o. ordstäv från Veinge.
Edv. Erlandsson, Göstorp.

Du ska veda vems oxa du
körer mä.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De Gud gör, de rår inte
mänskan för. 65

De går sakta, men de går säkert. 66

De går som om det hade gått så
i alla dar.

De går som de går.

Kvingelist, har ingen brist.

De går ma ain trå i röred.

När barne e dött e fadderlavet
ude.

De e färöd hönt en bär se ad,
sa bonnen, så har en liaväl
röven dar bag.

Dar som e nåd å få, så e dar
fjorton näva om ed.

Den illa hörer, han illa förer.

Daglig gäst, sällan välkommen. 67

Den som inte e förveden, får inte nåd
å veda.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

En gromled ko, å en svårt so
å en halt käring. Då kan en
hålla se forr grin.

De va en härli skjuts, sa bonnen
körde ner sej i sjön.

Ja trored, men ja trored för
å va löjn, sa bonnen om historierna.

Stopp å belägg sa skräddaren.

De e gott mä de som trivs,
sa pågen när tösen blitt på tjocken.

Ja ligger hos min käring iblan,
te till fördriv, sa Gunnar i Hålan.

De e bättre ingen so ha, än å
ha en som en inte får toed av.

Gåtor.

Ett hus fullt med mad
dåliga väggar å ingen tag.
Kålland.

En tunna med två slags öl på,
å inget järe emellan.
Ägg.

67

68

10 bl.
2.29.

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

68

Fyra systrar i ett lann
tvätta se i ett vann
torra se på en håndug.
Fyra kyrkor.

En so gick genöm en ko,
å dro ed helt hompalann
ätte se. Begresp.

69

Trint å trant å spannalant
å kångens hästa ty inte å dra'd.
Brunn.

Om sommaren bryr ingen sig om mig, men om vintern
samlas alla omkring mig.
Kakelugnen.

Före som ett nösta,
mitt på som en stoppad höseäck
fira jorlänkar å en raisarestege.
Katt.

Vitt som en svan
svårt som en ravn
far över både vatten å lann
når de komma fram
tala de som en man.
Brev.

ACC. N:R M. 1370

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
70

Trint som solen, svårt som joren
tre ben å en rompa.
Pannejern.

Runt som ett ägg
räcker runt kring en vägg.
Nystanet.

Hänger på vägg, å har ägg
men gör alri.
Lien.

Lapp på lapp men ingen söm.
Kålhuvudet.

Lided å nätt
pricked å tätt
frier alla flickor för stick.
Syring.

Inte har ja ed, å inte vill ja had
men om ja haded
ville ja inte mistat för hela värden.
Ett skalled hued.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
71 ARKIV

ACC. N:R M. 1370

Jag är enögd men kan dock inte se,
jag är grov och fin, kort och lång,
allt efter omständigheterna. I rikemans hus är jag ej mycket ansedd, men den fattige håller mig varm. Om man använder mig orätt utgjuter jag blod.

Synål eller stoppnål.

Spetsigt huvud, foten stor, så jag träder ut i världen. Intet ben uti mig bor, ändå jag går fort på färden. Ej metall, ej sten, ej ler, binda grannlåt uti kroppen. Sättes jag i vatten ner, så försvinner jag till toppen. Kan ej mer fås reda på, syns ej mer men finns ändå.

Sockertopp.

Jag gick på en väj
å de va ingen väj
ja hitte nånting
å de va ingenting.
Hade ja sett ed
hade ja inte tad opp ed.
Men när ja inte såed
så to ja oped.

72

En torr nöd.

Å de går å de går å de kommer
alri till borännen.

Klocka.

Dubblett

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

Roden opp å toppen ner
känner solen, men ingen sommar.
Istappen.

Fira lira lattra
två svarta tattra
å en skorpion.
En som kör med två hästar.

Tu skran å en skrompa,
sex ben å en rompa.
En riare.

Vem går till anen å tvättar se,
å lämnar bugen hemma.
Pudevaret.

Det står på Halmstad torg och
lägger rompan på Hallandsås.
Landsvägen.

Stabbe stå, mylla gå,
tie dra fyra.
En ko som mjölkas.

Håggas i sköven
drejas i verkstan
å öres i fanrahused.
Spinnrock med ull.

72

73

Jaurahused!
Järahuset!

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Patte på bag, å patte på rygg
å hoed i bägge änna.

En som mjölka en get.

Vem går på tvären in i kyrkan?

Lindebarnet som skall döpas.

73

Luden var min far och luden var min mor, och luden var he- 74
la min släkt. Min far tappade mig, en påg hittade mig, han tog upp mig och sålde mig till en herre.

Herrn skar huvuder av mig, han tog hjärtat ur mig och släppte mig i ett mörkt rum. Å sen kunde jag tala allt vad jag ville.

Gåspennan.

Om dagen full av kött och blod
men står och gabar om nätterna.

Skon.

Står på sten å böstar ben
fläcker hor å tudar i.

Tuppen.

Fem jungfrur ginge på en väj.
De klädde av se, å de klädde på se, å liaväl var dar en nagen.

En gumma går på en väg och stickar med fem strumpstickor på en strumpa. 75

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Två möttes på en väg. Hon låd opp sitt vida sking, han stack ing de röa. Hon sa tack, å de sa smack å han le å mä stompen.

En man ger en flicka ett körsbär.

Far kommer mä sitt styva å sätter i morsa djuba. De sir pot schy, pot schy, iblan sir de dra frist, dra frist.

Käring med stavkärna.

Bug emod bug, å kör de långa ing.

Skura en dricka tunna.

En kvarter lantella letta länger, i mannens böjser hänger. De hänger på skacke, å brugas som en patte, mäst om en höst å mest för en tröst. Den som kan jättad får en spegeköss.

En biba i en böjselomma.

En kvarter lant å kanske letta längre, gör bätter nötta, når de står än hänger.

Lys.(ljus)

Mannen låg på tusen tilja, ropte in till rosenlilja. Släpp ut vår snorpersnarpe, annars kommer rosenbarte å biter alla våra rinnikor.

En man ligger på taket och täcker. Han ropar in till hustrun att släppa ut hunden annars kommer räven och biter gässen.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den livlöse åt opp den ofödde, onge joren å onge solen, å höjt ovan alla skotoppar. 76

Ein livdömd tog en grön torva på hoded, klöv opp i ett träj, å åd opp en gris som han tad frå en so, som skulle färja.

Trille lure lå på tag,
trilla ner å slo se bag,
ingen man i detta lann,
trille lure boda kan.

Ägg.

En liden glött kan bär´ ad opp på löfted, men om de vore så hundra man konne di inte bära ner ed igen.

En fis.

Prästen å hans dotter å klockaren å hans fru gingo på en väg. Så kom de till en fågelrede. Där var fyra ägg i reden. Så tog de var sitt ägg å där blev likväl ett över.

Klockare gift med prästens dotter.

Hur djupt är där i sjön? 78

Ett stenkast.

Dubblett
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 1370

Åt vem betror en sin mästa egendom? 78

Åt låsen.

Vecked e de tongaste trä
i varden?

Tiggarstaven.

Vilka fiskar ha ögonen tättast tillhopa?

De små.

Var ligger den största stenen?

I de största hålet.

Vem har slatt det första spiket i kyrkan?

Hammaren.

Hur många ösor vatten är där i sjön?

En, om den var så stor.

Vart gick Jakob när han var tolv år? 79

In i det trettonde.

Vem födes gammal till världen?

Åsnan, hon födes grå.

Vad är det första prästen gör när han kommer i kyrkan?

Han stannar.

Vecken går, har mäst gövla?

Körkegauren.

Dubblett

ACC. N:R M. 1370

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hur många ägg kan en äta på fastande mage? 79

Ett, sen är man inte längre fastande.

Var flöje alla fula(r)?

Did näbbed veder.

Vecket är det högsta namnet i bonnens går?

Grydegrefven.

En räv mötte en flock gäss, så hälsa han Goda alla tjugo. 80
Då svara gåsen. Hade vi vatt en gång te så många, å en halv gång te så många, hade vi vatt så många.

Åtta gäss.

Ingen kom ing där ingen var hemma.
Da åde, å drocke, å ingen fick mad.
Dar sto lig på gållet, å ingen va dö.

Mannen hette Ingen.